

MASARYKOVA UNIVERZITA V BRNĚ

Pedagogická fakulta
Katedra primární pedagogiky

Praktikum k didaktice výuky o přírodě a společnosti (ZS1MK_PD2)

Seminární práce
Dramatizace: Život Karla IV.

Jméno vyučující: Mgr. Veronika Rodová, Ph.D

Jméno studenta: Mgr. Barbora Loučková

UČO: 209718

Typ studia: Učitelství pro 1. stupeň ZŠ, kombinovaná forma

Školní rok: 2016/2017

Ročník: 4. nebo 5.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Předmět: Vlastivěda, Výchova k občanství, Dramatická výchova

Téma vyučovací hodiny: Karel IV.

Cíle: *žák charakterizuje život Karla IV., rozliší základní rozdíly ve způsobu života ve 14. století a v současnosti.*

Rozvíjené kompetence:

Kompetence k učení – *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí.*

Kompetence sociální a personální – *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce.*

Kompetence komunikační – *používá správné termíny a výstižné výrazy, které souvisejí s probíraným tématem.*

Kompetence pracovní - *žák vytváří za pomoci dostupných materiálů rekvizity a kostýmy*

Pojmová analýza:

Karel IV., Nové Město pražské, chrám svatého Víta, Karlštejn, korunovační klenoty, Otec vlasti, Eliška Přemyslovna a Jan Lucemburský, Blanka z Valois, markrabě moravský, král římský a český, císař svaté říše římské,

Mezipředmětové vztahy:

Dramatická výchova – zobrazení života Karla IV. pomocí metody dramatizace

Pomůcky:

Dataprojektor

Látky, papíry, nůžky, lepidla,

Časový harmonogram: 2-3 vyučovací jednotky

15 min – opakování učiva o životě Karla IV.

10 min – zadání, organizace

15 min – práce ve skupinách, společná kontrola a diskuze

40-60 min – tvorba scénáře a pomůcek

30 min – představení, hodnocení, společná diskuze

Podrobný scénář výuky:

Úvodní část:

Vyučující započne výuku sdělením cílů vyučovací hodiny a přiblíží žákům, co je ve výuce čeká (dramatizace života Karla IV.). Společně si vysvětlí význam slova „dramatizace“.

Vyučovací hodina pokračuje opakováním toho, co už žáci o Karlu IV. znají z předchozích hodin (např. brainstorming, didaktická hra apod.). Vyučující může s dětmi zopakovat učivo pomocí krátké videopohádky, která stručně shrnuje mládí a život Karla IV. (viz Dějiny udatného českého národa: 37. díl – Mládí Karla IV., 38. díl – Karel IV. – hvězdná kariéra, 39. Díl – Karel IV. stavitel).

Hlavní část:

Žáci jsou rozděleni do dvou skupin. Každá skupina dostane obálku s kartami (viz příloha) – 1. obálka: Mládí Karla IV., 2. Obálka: Karel IV. v Čechách. Žáci mají za úkol vytvořit z karet dvojice, které spolu souvisí a poskládat dvojice karet pod sebe tak, aby byla zachována časová následnost. Jakmile jsou obě skupiny hotovy, každá přečte své karty a probíhá společná kontrola a diskuze (vysvětlování neznámých pojmů, doplňování dalších informací apod.). Karty budou dále představovat pro každou skupinu kostru scénáře, který si musí žáci sami na

základě dosavadních poznatků vytvořit. Kromě scénáře bude jejich úkolem rozdělit si role a vyrobit si rekvizity, případně jednoduché kostýmy. Učitel nyní ustupuje do pozadí, je pozorovatelem a zasahuje do práce dětí, jen když je třeba. Dále kontroluje čas a případně děti usměrňuje tak, aby byly schopni práci včas dokončit. Před zahájením práce je třeba upravit třídu tak, aby měli obě skupiny na přípravu dostatek prostoru a vzájemně si do něj nezasahovali (např. rozdělit třídu pomocí lavic na dvě poloviny).

Závěr:

V závěru hodiny proběhnou dvě divadelní představení, ve kterých každá skupina sehraje scénku o životě Karla IV. Následně obě skupiny zhodnotí, zda bylo dosaženo daného úkolu, tzn. vytvoření takového scénáře, který bude obsahovat všechny body z karet (karty lze znovu přečíst a porovnat tak výsledek práce se zadaným úkolem). Následuje shrnutí obsahu hodiny – co jste se dnes dozvěděli nového? Co vás na dramatizaci učiva zaujalo? Co se vám líbilo nebo nelíbilo? Jak probíhala spolupráce ve skupinách? Dařilo se nebo nedařilo? Co byste příště udělali jinak a proč?

Poděkujeme dětem za práci, vyzveme děti k potlesku za snahu a výsledek práce, ukončíme vyučovací jednotu.

Příloha:

Mládí Karla IV.

14. května 1316	Eliška Přemyslovna a Jan Lucemburský	Hrad Křivoklát a hrad Locket
Francie – Paříž - Louvre	Václav přejmenován na Karla IV.	Blanka z Valois
1331 – severní Itálie	1333 - Čechy	

Den narození Karla IV., který byl pojmenován nejprve jako Václav	Rodiče Karla IV.	Hrady, ve kterých se ukrývala Eliška Přemyslovna s malým Karlem IV. kvůli nebezpečí válek
Zde byl Karel IV. vychován	Během biřmování Václav přijal jméno svého kmotra (strýc Karel IV. Sličný, král francouzský)	První manželka Karla IV., se kterou se oženil ve svých 7 letech
Sem byl Karel IV. povolán svým otcem Janem, který zde vybudoval vratké panství, Karel se zde účastnil také prvních bitev	Sem se Karel IV. navrátil v sedmnácti letech jako zástupce svého otce	

Karel IV. v Čechách

Praha	markrabě moravský	1341 - slavnostní zasedání českého zemského sněmu
1346 - bitva u Kresčaku	1346 – Bonn - král římský	1347 – král český
1348 – březen – Nové Město pražské	1348 – červen - Karlštejn	1355 – císař Svaté říše římské
29. listopadu 1378		1344 – katedrála sv. Víta

V tomto městě se Karel IV. usídlil	Otec udělil Karlu IV. tento první titul, aby upevnil Karlovu moc v Čechách	Král Jan Lucemburský zde oznámil šlechtě, duchovenstvu i zástupcům královských měst své rozhodnutí, aby po jeho smrti nastoupil na český trůn Karel. Sněm slavnostně přijal markraběte Karla jako budoucího českého krále.
---------------------------------------	--	--

<p>Francie byla napadena Německým králem a požádala své přátele a spojence krále Karla IV. a jeho otce Jana o pomoc. V bitvě byla ale Francie poražena a zahynul zde také Jan Lucemburský, otec Karla IV.</p>	<p>Králem byl zvolen především díky podpoře papeže Klementa VI., kterému musel Karel složit závazné sliby a také prastrýce Balduina Lucemburského, který tím získal jistá privilegia (stal se říšským vikářem a správcem Lucemburska)</p>	<p>Karel IV. převzal vládu nad českým lidem po svém otci Janu Lucemburském, jak si on sám před svou smrtí přál</p>
<p>Rok významný pro české země, kdy se Praha stala skutečným velkoměstem a jedním z největších měst Evropy. Byl také položen základní stavební kámen hradeb Nového Města.</p>	<p>Zahájena výstavba nedobytné pevnosti střežící říšské a české korunovační klenoty</p>	<p>Karel musel pro své postavení a získání císařské koruny stále tvrdě pracovat, smlouvat a jednat. Nakonec se ale císařské korunovace dočkal a od té chvíle začal také používat za svým jménem pořadové číslo čtvrtý.</p>
<p>Karel IV. podlehl na Pražském hradě zápalu plic. Před smrtí jej trápila nemoc dna a díky ní si způsobil zlomeninu, která jej upoutala na lůžko. V pohřební řeči byl Karel IV. poprvé nazván <i>Otcem vlasti</i>.</p>		<p>U položení základního kamene této významné stavby stáli kromě Karla IV. také jeho otec Jan Lucemburský a bratr Jan Jindřich.</p>